

เงื่อนไขการเกษตร
ช่วงวันที่ 2-15 กันยายน 2569

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานั้น	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	1. กระเจียวเขียว	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. แผลงหัวขาว ยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น บูเพรเฟน 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพรีด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาด
		2. เพี้ยจักจั่นฝ้าย		ทำลายในช่วงต้นพืชยังเล็ก ทำให้ต้นไม่เจริญเติบโต หรือตายได้ โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ มีผลทำให้ใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล และงอลง ใบจะเหี่ยว และแห้งกรอบในที่สุด	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ฟลอร์ไมค 50% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูเพรเฟน 40% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพมีโตรซีน 50% WG อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอเมโทกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนเทฟฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพรีด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไคลไทอะนิดีน 16% SG อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มพ่นสารเมื่อพบตัวอ่อนเพี้ยจักจั่นฝ้ายเฉลี่ยมากกว่า 1 ตัวต่อใบ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	2. พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> และ <i>A. brassicae</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช อาการระยะต้นกล้า เกิดแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลเข้มที่ลำต้น จากนั้นแผลจะขยายใหญ่ อาการคล้ายโรคเน่าคอดิน ทำให้ต้นกล้าที่จะงอกการเจริญเติบโตอาการระยะต้นกล้า มักพบใบไหม้และก้านใบเกิดเป็นแผลจุดเล็ก ๆ สีเหลือง ต่อมาแผลจะขยายใหญ่มีสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวงค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ในกะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และสภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่าอย่างรุนแรงทั่วหัว ในกะหล่ำดอก และบรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผลสีน้ำตาล โดยเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ภายนอกลามเข้ามาด้านใน หากเป็นโรครุนแรงจะถูกทำลายทั้งดอก	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่มีการระบาดของโรคนำปลูก 2. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20-25 นาที ก่อนปลูก 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันจนเกินไป ควรให้มีแสงแดดส่องผ่านได้และมีการระบายอากาศที่ดี 4. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคในระยะกล้า ควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก หากพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบที่เป็นโรคออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอพ्रोไดโคน 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5-10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ไพโรนิล 50% SC อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด ถั่วฝักยาว 3 ปี
			2. โรคเน่าและ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Pectobacterium</i>)	อาการเริ่มแรก แผลมีลักษณะเป็นจุดน้ำมูกเล็ก ๆ บนใบหรือบริเวณลำต้น ต่อมาแผลจะขยายลุกลามมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อพืชนำไปปลูกในฤดูถัดไป	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นมาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ก่อนปลูกพืชควรใส่ปุ๋ยหมักให้ถึงมากกว่า 20

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			carotovorum subsp. carotovorum)	บริเวณผลจะยุบตัวลง มีเมือกเยิ้มออกมา และมีกลิ่นเหม็นเฉพาะของโรคนี้ หลังจากนั้นพืชจะเน่ายุบตายไปทั้งต้น **** โรคนี้พบระบาดมากในฤดูฝน เชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคนี้อาจสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของพืช ทั้งที่อยู่ในแปลงปลูกและในโรงเก็บ	เช่นดินแฉะจากฝูดิน และตากดินไปวันานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. ไม่ควรปลูกพืชแบบถี่เกินไป เพื่อไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค 4. รมีตรึงไม่ให้ส่วนต่าง ๆ ของพืชเกิดแผลเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช 5. ควรดูแลไม่ให้พืชขาดธาตุแคลเซียม และโบรอน เพราะจะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการปลายใบไหม้และไส้กลาง ทำให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอหากพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 8. หลังการเก็บเกี่ยว ควรไถกลบเศษพืชผักทันที และตากดินไว้ระยะหนึ่งแล้วตากอีกครึ่งเพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 9. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
3. พริก		ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคแอนแทรคโนส หรือโรครากเน่า (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum copricola</i>)	โรคนี้นักพบแบบผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริกจะเริ่มเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผลสีขาวตัวเล็กน้อย ต่อมาแผลขยายใหญ่ ลักษณะเป็นวงรีหรือวงกลม บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อราเป็นตุ่มสีดำขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะเห็นเนื้อเยื่อไม้สีส้มอ่อน ซึ่งป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรครากเน่า การรุนแรงจะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่เป็นโรคนี้นี้จะโค้งงอบิดเบี้ยวลักษณะคล้ายกิ่งแห้ง และร่วงก่อนเก็บเกี่ยว	1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าจากแหล่งที่ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือกจากผลพริกที่ไม่เป็นโรค 2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที ก่อนเพาะ 3. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลงปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผลพริกเป็นโรค เก็บนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 5. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค
			2. โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Sclerotium rolfsii</i>)	พริกแสดงอาการเหี่ยวอย่างรวดเร็ว บางครั้งพบใบที่อยู่ด้านล่างเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หากอาการรุนแรงพริกจะยืนต้นตาย บริเวณโคนต้นพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรค มีลักษณะ	1. ควรเฝ้าสังเกตดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อยู่ใต้ดิน เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคสามารถมีชีวิตรอดอยู่ในดินได้นาน 2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ก่อนปลูก เพื่อปรับ

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโต พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หายาสีขาว ค่อมาเส้นใยของเชื้อรวมตัวเป็น เม็ดเล็ก ๆ สีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม จนเกือบดำคล้ายเมล็ดฝักภาค จึงมักเรียกว่า ราเน็ดฝักภาค โรคนี้พบได้ทุกระยะการ เจริญเติบโตของพริก	สภาพดิน 3. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี 4. จัดระยะปลูกให้เหมาะสม และทำค้างหรือ ขึงเชือกช่วยเมื่อต้นพริกล้มหรือกิ่งงอหักดิน เพื่อไม่ให้โคนต้นโปร่ง แสงแดดส่องถึง ไม่ให้มี ความชื้นสูง 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หาก พบต้นเป็นโรค ให้ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุม และบริเวณใกล้เคียง ด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช เช่น คาร์บอซิน 75% WP อัตรา 15 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลิโกลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีโตรีดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร โดยรดสารทุก 5 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้น ข้างเคียง 6. หลังจากเก็บเกี่ยวพริกแต่ละรุ่น ควรกำจัด เศษซากพืชและวัชพืชในแปลงให้หมด เพื่อ ป้องกันการสะสมของเชื้อโรค 7. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้ กับต้นที่เป็นโรค

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. ดาวเรือง	ออกดอก-เก็บเกี่ยว	1. โรคดอกเน่า (เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> sp.)	อาการเริ่มแรกกลีบดอกมีลักษณะฉ่ำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลจากปลายกลีบดอก ไปหาโคนดอก แล้วน้ำตาลลามเปลี่ยนเป็นสี น้ำตาลทั้งดอก ดอกเสียคุณภาพ ถ้าเชื้อเข้า ทำลายในระยะดอกตูม จะทำให้ดอกไม่บาน หากโรครุนแรงจะสุก爛มั่วต้นทำให้ต้นเน่า และยืนต้นตาย	1. หมั่นตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก อากาศมี ความชื้นสูง เมื่อพบดอกเริ่มแสดงอาการของโรค ตัดดอกที่เป็นโรคออก นำไปทำลาย หรือฝังดิน นอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณ หรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค หากโรคยังคง ระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไตรโคโดนาโมซิล 25% EC อัตรา 15 มิลลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมมโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโรนิล 50% SC อัตรา 20 มิลลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศ ถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
			2. หนอนกระชูด	หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และกิน ผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไป ต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้นเนื่องจาก หนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก	1. การเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วย ลดการระบาดของหนอนกระชูดได้ 2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อ <i>Bacillus</i> <i>thuringiensis</i> อัตรา 60 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 3. การใช้สารฆ่าแมลง เช่น คลอร์ฟลูออร์ฮอน 5% SC อัตรา 20 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟิโพรพิล 24% SC อัตรา 8 มิลลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	5. มะละกอ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Pythium ophiodendromatium</i> , <i>Phytophthora palmivora</i>)	อาการระยะต้นกล้า ส่วนของลำต้นบริเวณผิวดินมีลักษณะฉ่ำน้ำ ใบเหี่ยว ถ้าอาการรุนแรงบริเวณโคนต้นจะหักพับและตายในที่สุด <u>อาการระยะต้นโต</u> เริ่มแรกจะสังเกตเห็นอาการใบล่างเหี่ยว ก้านใบสุกและหลุดร่วงได้ง่าย ใบที่อยู่ส่วนบนของต้นมีสีซีด ยอดอ่อนมีขนาดเล็กลง เมื่ออาการรุนแรงใบจะสลดเหี่ยว และหลุดร่วงเหลือแต่ใบยอด บางครั้งบริเวณโคนต้น พบแผลเน่าฉ่ำน้ำมีของเหลวสีน้ำตาลเยิ้มออกมา ต้นจะหักล้มพับได้ง่าย และตายในที่สุด เมื่อขุดดูพบรากเน่าเน่าเป็นสีน้ำตาลหลุดขาดได้ง่าย และรากแก้วเน่าเปื่อย	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำขัง 2. ใช้ต้นกล้าจากแหล่งปลูกที่มีการระบายของโรครัน และไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบมีละอองเริ่มแสดงอาการของโรค รดดินบริเวณโคนต้นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล + แมนโคเซบ 4% + 64% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 4. หากพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาว หรือรดดินด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชตามข้อ 3 ในหลุมที่ขุดและบริเวณใกล้เคียง เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทนเวียน

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	6. ทุเรียน	เตรียมต้น (การ เจริญทางใบ)	1. โรครากเน่าและ โคนเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora colimivora</i>)	อาการที่พบ เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีด ไม่เป็นมันเงา เทียนลู่ลง เมื่ออากาศรุนแรงมากขึ้น ใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากชุดตุรอก จะพบ รากฝอยมีลักษณะเปลือกกล่อน และเนื่อยยุ่ย เป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการจะลุกลาม ไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรม และยืนต้นตาย อาการที่ถึงและทำลายต้นหรือโคนต้น ระยะแรก จะเห็นทุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำมันผิวเปลือกของกิ่ง หรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็น หยดของเหลวสีน้ำตาลแฉะออกมาจาก บริเวณแผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มี แดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราป เมื่อใช้มีดจาก บริเวณคราปนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและ เนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ ถูกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วง จนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย อาการที่พบ ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลือง บริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีดำ คายน้ำคล้ายน้ำร้อนลวก เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งจากต้น อย่างรวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วง ฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำ ท่วมถึง และเมื่อมีน้ำท่วมซึ่งควรระบายออก 2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และ ปรับสภาพดินให้มีความเป็นกรดต่าง ประมาณ 6.5 กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่ ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100-200 กิโลกรัมต่อไร่ 3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือ ลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นอย่างทางให้เชื้อรา สาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น 4. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้น แห้งตาย ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วราดดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วย สารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ทั้งในระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน 5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบ ส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่ง ส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บทำลายที่ร่วงหล่นไป ทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่ว

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลาปี	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงปี	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ทรงพุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนน้ำบ่อหวผล อยู่ไม่น้อย 15 วัน 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสฟอริก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิเมตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น หากหรือจุดผิวเปลือกบริเวณที่บนโรคออก แล้วทาแผลด้วยสาร ฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือแมนโคเซบ + วาเลพินาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือโพรพาโนคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบดก หรือใบไหม้ (เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน โดยอาการ เริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลุกลาม ไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อรา สาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยสีลักษณะคล้าย ใยแมงมุมยึดใบให้ติดกัน ใบที่เปื้อนโรคจะไหม้ แห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง โรคจะลุกลามทำให้ใบไหม้เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุกแฉวงคันคันตามกิ่ง ต่อมา ใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสฟอริก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่ กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ใกล้กับบริเวณที่เป็นโรค 9. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่ง เป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดซั้วผลที่ค้างอยู่ นำไป ทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของ เชื้อสาเหตุโรค
					1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม และมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้พุ่มได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการ ระบาดของโรคเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มี ไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หาก พบโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่ เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอก แปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 65.2% WG

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของแมลงหิวขาอาจ ดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ใต้ใบอ่อน แต่ระยะตัวอ่อน ทำความเสียหายแก่อ่อนมาก มีผลทำให้ใบอ่อนมีสีซีดลง และกลายเป็น สีเหลือง มักระบาดเป็นหย่อมๆ	อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวบัสลอฟท์ 86.2% WG อัตรา 10-20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6% (14% copper metal) + 22.9% (14% copper metal) WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทิเอโนเฟเรต 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไครอะฟอส 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล + ไตรฟลอกซีโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไกลโคลฟอสเมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน โดยพ่นทับให้ทั่วทั้งต้น
7. อ้อย		แตกกอ-อย่างปล้อง	แมลงหิวขาอ้อย		1. เกษตรกรจะต้องพยายามรักษาไร่อ้อยให้ สะอาด ไม่ปล่อยให้มีพืชขึ้นรก การปฏิบัติ เช่นนี้นอกจากจะทำให้หอยเจริญเติบโต ได้ผลผลิตสูงแล้ว ยังมีผลทำให้หอยแข็งแรง และ ต้านทานต่อการเข้าทำลายของแมลงหิวขา ได้เป็นอย่างดี 2. ไร่อ้อยที่พบแมลงหิวขาเข้าทำลายน้อย ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงกำจัด เพราะแมลงชนิดนี้ ความสามารถในการแพร่กระจายค่อนข้างน้อย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					จึงไม่สามารถทราบได้แน่ชัดว่าพืชใดจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตพบว่าพืชที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือพืชที่มีอายุยืนยาว เช่น พืชที่มีอายุยืนยาวกว่า 50 ปี ซึ่งพืชเหล่านี้จะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป 3. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 4. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 5. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 6. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 7. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 8. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 9. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม 10. ถ้าพบแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแมลงศัตรูพืชที่กัดกินพืช เช่น หนอนผีเสื้อ ด้วง และแมลงอื่นๆ ที่กัดกินพืช ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชอย่างเหมาะสม

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะเวลาการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					แนะนำให้ใช้ คือ คาร์โบซัลเฟน 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 5. การแก้ปัญหาระยะยาว คือ หลีกเลี่ยงการ ปลูกอ้อยพันธุ์ที่อ่อนแอกับแมลงหัวขาว เช่น พันธุ์ตระกูลเค และอยู่ทองบางพันธุ์

รายงาน

: สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุญผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ข้อมูลจาก ศวภส.เพชรบูรณ์, ศวพ.นครปฐม, ศวส.สุโขทัย และ ศวส.ชุมพร

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรีรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก กลุ่มวิชาการ ศวพ.เพชรบูรณ์

: กลุ่มวิจัยโรคพืช กองวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้ถือการอง

: กองวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช